

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6:50
za en mesec " " 2:20

V upravnishvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1:70

Za pošilj. na dom 20 h na
mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez
dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se
ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona štev. 74.

SLOVENEK

Inserati:

Enostop. petlistrva (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat . 8 "
V reklamnih noticah stane
enostopna garmondvrsta
a 26 h. Pri večkratnem ob-
javljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniši nedelje
in praznike, ob pol 6. uri
popoldne.

Političen list za slovenski narod

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. —
Vsprejema naročnino, inserate in
reklamacije.
Upravišškega telefona štev. 188.

Politična morala v šta-
jerskih Slovencih.

S Štajerskega, 30. jan.

Po desetletnem hudem boju prišlo je vprašanje zaradi celjske slovenske gimnazije v nov stadij. Slovenci dobimo svojo nižjo gimnazijo v katastralni občini Spodnja Hudinja, pol ure izven Celja, in dr. Dečko — in to je glavna stvar — dobi svoje tisečake za stavbišče, katero je vladi kot za slovensko gimnazijo najbolj primerno velikodušno ponudil in prodal. Kdo se ne spominja, kako krasno je ravno isti dr. Dečko na zaupnem shodu dne 10. aprila 1902 govoril, kako je vse svoje poslušalce za najskrajni odpor navduševal proti vladni nakani, zavod iz celjskega mesta premestiti, in kako je končno vzkliknil: „Iz mesta ven ne gremo!“ In 14 dni pozneje je ravno ta dr. Dečko vlado vedel ven iz mesta, in sicer celjskim Slovencem za hrbtom, pokazal je vladi pet stavbišč izvan mesta za celjsko slovensko gimnazijo, in med temi stavbišči je bil seveda tudi njegov lastni travnik v katastralni občini Spodnja Hudinja. Zavezal se je vladi za tri leta, da jo bo s travnikom čakal, če ga bo hotela za gimnazijo kupiti, in res je vlada kupila pred dvema mesecema ravno dr. Dečkov travnik kot najbolj primerno stavbišče za slovensko gimnazijo. Dr. Dečkov postopanje v tej zadevi se mora imenovati politično šarlatanstvo prve vrste.

Dr. Dečkov čin ni ostal prikrit. Zvedelo se je takoj, da je z vlado v dogovoru zaradi stavbišča za slovensko gimnazijo, „Slov. Gospodar“ je začel ropotati, a tedaj se je dr. Dečku še posrečilo, merodajne celjske kroge pomiriti, oziroma jim peska v oči nametati, in ti so neko klaverno izjavo v „Domovini“ skrpucali, in sicer v dr. Dečkovem smislu in tudi njemu v prid. A dr. Dečko je ostal avstrijski vladi zaradi stavbišča v Hudinji zavezan in pred dvema me-

secema je ta nanj pritisnila, in storil je osodepolni korak, podpisal je kupno pogodbo, ki je sedaj žalibog pravomočna postala. Mesec dni potem, ko je bila pogodba že podpisana, je bil dr. Dečko od nekega gospoda vprašan, ali je res stavbišče za slovensko gimnazijo v Hudinji prodal, in dr. Dečko je to hrabro — utajil. To dejstvo kaže, da si je bil dr. Dečko popolnoma svest, da je izdal koristi slovenskega naroda. Kajti sicer bi bil odkrito pripoznal, kaj da je storil, on bi bil svoje stavbišče kot primerno zagovarjal, a niti z mazincem ni gnil, akoravno je bil povabljen k shodu zaupnih mož, kjer se je to vprašanje razpravljalo.

Dr. Dečko je tedaj svoj čin prikrival kakor dečki, ki se šibe boje. Dne 20. januarja se je ta politični čin dr. Dečkov po neki neprevidnosti okr. glavarstva zvedel. Celi slovenski tabor po koncu Dr. Dečko se ni upal svojega čina v seji celjske posojilnice zagovarjati. Ko so ga 22. t. m. trije zaupni možje v njegovi pisarni vprašali, ob stal je jecljaje in trepetaje svojo izdajo. Zavezal se je pa tudi takoj kupno pogodbo z vlado preklicati in napravili so se tudi takoj trije izvodi tega preklica, 1 za Gautscha, 1 za Claryja in 1 za okrajnega glavarja v Celju. In s tem so bili ti gospodje zadovoljni. Poklicali so dr. Vekoslava ter mu rekli: „Ljubi g. doktor, našli smo tukaj neko gnilobo na narednem telesu; pa naj se le dalje gnoji in naj dalje gnije. Glavno je, da svet nič ne zve; zatoj hitro obliži na to rano. Pišite vsem slovenskim listom, da naj nobeden o tem nič ne piše.“

Po našem mnenju ti gospodje niso prav ravnali. Dr. Dečko je koristi slovenskega naroda tako škodil, on jih je na tak način izdal da zasluži politično smrt. In če hočejo vodilni krogi v Celju, da se Slovenci resnim smatrajo, bodo morali zahtevati, da tudi dr. Dečkov sokrivec na Dunaji svoj mandat položi. Le na tak način si še lahko rešimo poštenje. Mož, ki je celi dve leti mi-

slil o kupni pogodbi jo podpiše, čez dva meseca zopet prekliche, ne da bi mogel v svoje opravičenje niti črhiniti, ne spada na mesto narodnega voditelja, tak človek ne spada v deželni zbor, ampak on naj se zaveže avstrijski vladi za celo življenje, ne samo za tri leta, slovenski narod je z njim obračunal.

Vodilnim krogom v Celju pa odkrito povemo, da spravijo celo svojo stranko s svojim mlačnim postopanjem proti dr. Dečku v veliko nevarnost. Saj je obče znano, da je dr. Dečko v konzorciju „Domovine“, in ravno ta „Domovina“ prinaša proklamacije, naperjene proti dr. Dečku. To je vendar politično šarlatanstvo.

Če celjski odvetniki in notarji nečejo dr. Dečka obsoditi na politično smrt, naj ga izročijo volilcem. Sicer pa odvetnikom odkritosrčno povemo, da bi njih ugled prav nič ne trpel, ko bi se potegnili za politično poštenost. Tudi celjski nemškutarji niso vsled znane afere med dr. Mravlagom in dr. Stepischneggom na ugledu nič izgubili, ampak le pridobili.

Državni zbor.

V včerajšnji seji je odgovoril baron Gautsch na interpelacijo krščanskih socialcev zaradi napada na presv. evharistijo v „Alldeutsches Tagblattu“. Ministrski predsednik je rekel: „Kar se tiče omenjenega grdenja enega glavnih naukov katoliške vere, moram naglašati, da državne oblasti katoliški cerkvi niso kratile zakonsko zajamčenega varstva. Proti odgovornemu uredniku se je zaradi te izjave, katere ni mogoče dovolj grajati, 4. decembra m. l. uvedlo kazensko postopanje in se zaprosilo zbornico, da izroči urednika sodišču. Da se razširjajo taki članki, ne more biti odgovorna vlada. Napaka, katero čutijo razne stranke in tudi vlada, je ta, ker se v obliki vprašanj v zbornici imunizira lahko razširjenje takih spisov. Vlada bo v takih slučajih uporabljala zakone, ker je veljavnost zakonov pogoj za razvoj države in družbe ter za zaupanje do državnih oblastij.“

Na vprašanje poslanca Doberniga zaradi uporabe avstrijskega vojaštva pri volitvah na Ogrskem je rekel baron Gautsch, da je vojaštvo zakonito upravičeno vzdržavati red in varnost v državi poleg brambe proti zunanjim sovražnikom. Stroške pri uporabi avstr. vojaštva za volitve na Ogrskem bo morala plačati Ogrska. Dalje je Gautsch odgovoril Maliku, da so vesti o intervenciji Avstrije na Ruskem neresnične.

Na vprašanje poslanca dr. Lichta glede zadnjih železniških nesreč je odgovoril železniški minister dr. pl. Wittek, da je pri teh nesrečah vplivalo vreme, ki povzroča izpremembo železničnih tirov.

Poslanec dr. Žitnik in Zičkar sta vložila interpelacijo zaradi šolskih razmer na Korškem, poslanec Zičkar pa zaradi postopanja davčnega nadzornišstva pri določitvi osebno dohodnin. Davka v Slovenjem Gradcu.

Zbornica je nato nadaljevala razpravo o podporah za po uimah oškodovane. Poslanec Hanich (soc. dem.) je izjavil, da se soc. dem. ne strinjajo z razdelitvijo podpor in je predlagal, naj se razdele tudi delavcem v sili podpore. Nato so govorili Tscharre, Byk in Kasper.

Poljedeljski minister grof Bucquoi je govoril o podporni akciji vlade, ki je izposlovala prosto vožnjo krme in podpirala s kreditom kmetijske korporacije pri nakupovanju semen, zasilnih zgradb, pri pospeševanju živinoreje in s pogozdovanjem v krajih, kjer so bile uime. Minister je naglašal važnost združne organizacije, katere sodelovanje je pri izvršitvi podporne akcije neobhodno potrebno.

Finančni minister Kosel je naglašal, da finančne oblasti odpisujejo kolikor mogoče davkov, v krajih prizadetih po uimah. Dokaz zato je, da je zemljiški davek znašal l. 1904. za 5 milijonov manj, kakor je bil proračunjen.

Poslanec dr. Žitnik izraža svoje zadovoljstvo, da vlada ni izkoriščala bede prebivalstva za refundacijo blagajniških zalog.

LISTEK.

Pismo iz Grške.

A tene, 16. jan.

Prvi pot vam poročam iz nekdanj slavni, a danes skromnih Aten, središča grškega naroda, potomca onih slavni Grkov, katere bodo vekslavili kot velike junake in proslule književnike. Pa o čem naj vam pišem? Morda o bogastvu posameznih grških knezov ali o državnih financah, ki so najslabše v Evropi, o republikancih in ministrski krizi, vsled katere bodo nove volitve 18. marca. O tem morda o priliki.

Odkar so bolgarski vstaši v Makedoniji izgubili tip boriteljev za svobodo dežele in začeli ubijati one, ki se niso hoteli imenovati Bolgare, začelo se je javno mnenje bolj zanimati za svoje rojake v Makedoniji. Med mladino in častniki se je vzbudila misel, da se sila postavi proti sili. Kar so mislili, to so sklenili. S pomočjo grških bogatašev se je osnoval odbor grško-makedonski, ki je pričel akcijo v Makedoniji v obrambo Grkov proti bolgarskim četam. Zbrale se se dobro oborožene čete, ki so pod vodstvom mladih grških častnikov vdrle v Makedonijo. Te čete imajo že lepe uspehe, a ne brez žrtv. Tako je padel v boju z

bolgarsko četo mladi, a hrabri grški stotnik Melas. Žalost med Grki je bila tolika, kakor da je umrl kralj. Vsa Grška je proslavljala Melasa kot narodnega junaka. Melas je bil jako inteligenten in bogat mož. Umirajoč je rekel Melas: Vršil sem svojo dolžnost za narod, zato umiram povsem miren in zadovoljen.

Bolgarski krogi pa se pritožujejo, da Turčija podpira Grke. Da temu ni tako, dokazuje protest turške vlade pri grški, zakaj pusti, da se zbirajo čete in prodirajo čez mejo v Makedonijo. Turška vlada je tudi iz Bitolja iztirala grškega konzula samo zato, ker je bil na sumu, da podpira grške čete. Morda Turčija rada vidi nekaj grških čet v Makedoniji, kakor rada vidi, da bolgarske čete nadlegujejo narod v Makedoniji. S tem ga odvrčajo od ustanka, ki se ga Turčija grozno boji. V slučaju splošne vstaje bi Turčija gotovo izgubila Makedonijo. Zato raje vidi, da se med seboj koljejo grške, bolgarske in srbske čete.

Grška javnost se veseli, da so Rusi izgubili Port Artur. Atenski list „Metaritis“ piše, da so Rusi sicer hrabri vojaki, a vsa Grška je bila vesela, ko so Japonci zasedli Port Artur. Isti list meče polena in kamenje na Rusijo in carja, ki sta se pokazala „nenaklonjena Grkom“. List „Meta-

ritmis“ morda precej pretirava to nasprotstvo proti Rusiji, a istina je, da tudi narod ne simpatizuje z Rusi. Sicer pa: Graeca fides, nulla fides.

Pismo iz Belgrada.

(Politična situacija. — Srbske finance. — Skupščina. — Razno.)

Belgrad, 24. jan.

V zadnjem času se je marsikaj dogodilo, o čemur so po svoje pisali židovski dunajski in peštanski listi. Največ se je pisalo o novem srbskem posojilu za nove brzostrelne topove. Vnanji listi so raznesli glas, da je finančni minister dr. Paču v sporazumu z ministrskim predsednikom Pasićem brez vednosti ostalih ministrov najel posojilo pri neki francosko-nemški skupini s pogojem, da se novi topovi in gradivo za nove železnice nabavijo na Francoskem in Nemškem. Vsled tega so razni avstrijski in ogrski listi napadali Srbijo, zakaj se ne ozira na avstrijsko industrijo. Trdili so tudi, da vlada odstopi, ker kralj ž njo ni zadovoljen. A vse to so le prazne izmišljotine, ker kralj se ne vmešava v posle ustavne vlade.

Iz najgotovejšega vira vam morem poročati, da finančni minister sploh še ni na-

jel posojila, še manj pa brez vednosti ostalih tovarišev.

Glede topov zahteva vojni minister, da se preje poizkusijo razni sistemi, ki so ponudeni Srbiji. Istega mnenja so mnogi častniki. Večina ministrov in tudi mnogo častnikov pa žele, da se nabavijo topovi francoskega sistema Snajder, ki je baje najboljši. Protivije se tudi poizkusom, ker bi se s tem le nabava odložila, kar bi bilo nevarno z ozirom na spletke v Makedoniji. Vprašanje glede novih topov ni še rešeno, a zgodi se v kratkem. Najpovoljnjšo ponudbo je poslala avstrijska tvrdka Skoda v Plznu. Gotovo pa je, da Srbija ne naroči avstrijskih topov, ker so ti, kakor trdijo veščaki, sicer najcenejši, a najslabši. O tem so se prepričali častniki, ki so jih poizkušali. Saj Avstrija sama ne naroča topov pri tvrdki Skoda. Kdo more torej zahtevati od Srbije, da podpira avstrijsko industrijo?

Poročal sem vam nedavno, da so srbske finance zopet v redu. Na novega leta dan je vlada imela v blagajnah 4 milijone frankov gotovine, kar se ni zgodilo že trideset let. To je pač dobro znamenje za finančno politiko.

Nedavno se je dogodila v Srbiji neznanca nesreča. Bilo je novega leta dan. V vasi Makovišću se je v hiši Mirka Marko

Nadalje je poslanec dr. Žitnik govoril o bedi na Kranjskem, kjer je bilo tudi mnogo elementarnih nezd. Veliko presenečenje je povzročil odlok poljedelskega ministrstva z dne 26. novembra 1904, v katerem ni bila Kranjska uvrščena med one dežele, v katerih je uvedlo poljedelsko ministrstvo akcijo za preskrbovanje s krmo. Gotovo je, da tega ni krivo poljedelsko ministrstvo. Odgovorna za ta odlok je skrb kranjske deželne vlade, ki je hotela najbrže kaznovati governikove somišljenike zaradi njihovega znane stališča v kranjskem deželnem zboru. Govornik pozivlja vlado, osobito notranje ministrstvo, naj priskoči v pomoč bednemu prebivalstvu na Kranjskem in naj uvrsti Kranjsko med one dežele, ki bodo deležne pomožne akcije poljedelskega ministrstva. Govornik predlaga v tem smislu resolucijo. (Živahno odobravanje.)

Govorili so še Fressl, Huber, Heinrich, Herzmansky, Kittinger in Iro. Domobranski minister Welsersheimb je končno odgovorjal v skrajni prazni zbornici 1 uro in pol na razne interpelacije. Konec seje ob tri četrt na 10. Danes ob 11. zopet seja.

Jutri se prične posvetovanje o zakonski predlogi glede vojaških novincev. Zakon nameravajo prej ko mogoče rešiti, nakar bo prvo branje o proračunu in cesarskega odloka o začasnem proračunu. Razpravo o teh točkah bodo kolikor mogoče pospešili, da prične delovati proračunski odsek.

K boju proti jetiki.

Priobčuje „Kranjska podružnica avstrijskega pomožnega društva za bolne na pljučih“.

(Dalje.)

Po vsem tem smemo toraj upravičeno šteti oskrbovalnico za eno najvažnejših, najpripravnejših sredstev v boju proti jetiki, morebiti celo za najvažnejše in najpripravnejše sredstvo. Saj ima vendar oskrbovalnica mimo mnogih drugih naprav to prednost, da zatira zlo pri korenini, da zabraňuje nastanek bolezni, da deluje profilaktično, uči in vadi pa tudi bolj nego vsaka druga naprava ljudstvo in se posebno jetičnike potrebne higijene.

Oskrbovalnica naj bo, če mogoče, v lastni hiši in mora imeti vsaj te-le prostore: 1. čakalnico, 2. zdravniško preiskovalnico s potrebnimi instrumenti za preiskovanje pljuč in jabolka, s telesno tehtnico, z mikroskopom in s potrebnimi reagencijami za bakterijološko preiskovanje, 3. prostor za shrambo reči, ki jih oskrbovalnica potrebuje za svoje delovanje, to so: prenosni razkuževalni aparat, bolniško perilo, za snajenje stanovanj potrebna tvarina, razkužila, obvezila, pljuvalniki in pljuvalnice, vreče za perilo, keblce za umivanje i. t. d. Živil za bolnike ni mogoče imeti v zalogi, ker se lahko izpriadijo. Zato je bolje, biti v zvezi z zadrugami (z mesarji, mlinarji, peki) s prodajalci živil, z mlekarjami, ki izročajo oskrbovancem živila proti nakazilu oskrbovalnice.

Uprava dispensairjev je poverjena zdravniškemu voditelju, kateremu pristoji nadzorstvo v oskrbovalnici in ki je najvišja oseba glede podeljevanja podpor. Kakor je potreba, se mu odkaze eden ali več pomožnih zdravnikov, ki jim je preiskovati bolnike in pregledovati stanovanja. Razen tega je prideljen dispensairju pomočnik,

viča ob 10. uri dopoldne zbrala vsa družina: Mirko, njegovi starši, sestra, žena in trije otroci. Mirko gre z enim sinom v klet po vino in pečeno prase. Mudil se je v kleti le nekaj minut. Ko se vrne, kar obstane kakor okamenel. Ne najde niti sledu o koči in družini. Strašen ciklon je odnesel hišo do temelja tisoč korakov daleč. Mirko si ni mogel raztolmačiti tega dogodka. Začne kričati na vse grlo. Sele drugi dan je našel svoje ljudi mrtve pod debelim snegom. Ker so ljudje jako lahkoverni, bojé se, da je ta nesreča znamenje velikih dogodkov v Srbiji.

Zadnji čas je srbska propaganda v Makedoniji pridobila mnogo bolgarskih sel za srbsko stvar. To je razkačilo bolgarske vstaše, da so ubili srbskega popa Taška iz Kumanova, ki je podpiral srbsko propagando. Ubili so ga pred cerkvijo, ko se je vračal domov. Ubil ga je Mitov, tajnik bolgarske biskupije v Kumanovu, ter pobegnil. Nesrečna nesloga med Srbi in Bolgari more imeti žalostne posledice. Srbski listi ostro grajajo bolgarske razbojnike. V Belgradu so velikošolci v katedrali preskrbeli umorjenemu Tašku parastos, kar je demonstracija proti Bolgarom. Da bi vsaj ponehali medsebojni boji, ki koristijo le skupnim nasprotnikom, ki so Turki, Grki in Arnavti.

takozvani poizvedovalec (enqueteur ali rechercheur), ki opravlja pisarniško delo ter poizveduje o razmerah bolnikovih in njegovem življenju. Če mogoče, naj bo izveden v vseh rečeh, ki se tičejo invalidnosti in bolniških blagajnic, in pa v praktično važnejših določbah ubožnega zakona.

Če so mestni praktični zdravniki voljni prevzeti preiskave, se jako olajša in poprošči zdravniško delovanje pri oskrbovalnici, mogoče pa je tudi za pričetek nemalo skrbeti prej omenjene potrebeščine.

Tako oskrbovalnica namerava „Podružnica kranjska avstrijskega pomožnega društva za bolne na pljučih“ kar najprej mogoče ustanoviti za mesto Ljubljano in okolico.

(Dalje prih.)

Dogodki na Ruskem.

Peterburg se je pomiril.

Peterburg, 30. jan. V Peterburgu je bil v nedeljo mir. Na stotine nezadovoljnih je pod ključem. Cela armada v delavce preoblečenih detektivov je med delavci aretacije se množe. Aretiranih je tudi mnogo ruskih časnikarjev, tako da včeraj nekaj časopisov ni izšlo. Včeraj je v Peterburgu zopet pričelo delati 110 000 delavcev, med njimi tudi delavci Putilovih tovarn.

Za rešitev Gorkega

se širi akcija med nemškimi časnikarji in akademiki. Izdan bo oklic, ki ga bodo podpisali odličnjaki cele Nemčije. V Berlinu bo protestni shod.

Splošna stavka železničarjev?

Varšava, 30. jan. Bati se je, da izbruhne splošna stavka železničarjev. V Radomu je bilo uradno sloslojje državnih železnic razstreljeno v zrak. Nad Radomom je proglašeno obsednostanje.

Car.

„Daily Mail“ poroča, da je car resno obolel; vendar pa nadaljuje posvetovanja z vodilnimi državniki o notranjem in zunanjem stanju Rusije. Carsko selo s svojimi obširnimi parki je bolj podobno trdnjavi, ko gradu. Daleč na okrog gradu krožijo neprenehoma kazaške patrulje, medtem ko stoje straže na celi periferiji okrog zidom obdanega parka. S Trepovom je car v neprestani telefonski zvezi.

Trepov.

Trepov se je izrazil napram nekaterim svobodnimiselnim voditeljem, ki so bili pri njem radi svojih zaprtih tovarišev, da jih ne namerava izpustiti. Pač pa je dejal, da bodo najbrže vsi, med njimi tudi Maksim Gorki, poslani v Sibirijo.

V Peterburgu so odrejene za Trepova posebne varnostne odredbe, ker je skoro gotovo, da ga bo kmalu kdo poizkušal umoriti. Po Peterburgu kroži sedaj šaljiva prislovica: „Car ni imenoval Trepova za eno leto ali za določeno dobo, ampak iz previdnosti le za dobo življenja.“

Peterburg.

Nihče si ne upa več govoriti o politiki, zato se pa vrši neštevilno tajnih sestankov. Policija je zaprla 29. t. m. vse prodajalne orožja, toda ta odredba je prišla prepozno, ker je bilo orožje že povsod prodano.

Oklic poljskih socialnih demokratov.

Iz Varšave poročajo, da razširja poljska socialistička stranka letake, v katerih se glasi: „Sodrug, pripravljeni moramo biti na vse! Čakajte na geslo strankarskega vodstva, toda čakati se ne pravi biti nedelaven. Mogoče je, da bo stranka morala zgrabiti za sredstva, ki jih doslej nismo rabili. Zato naj se vsakdo pripravi na najostrejši boj, da bo pripravljen, ko bo izdano geslo!“

V Moskvi.

Berolin, 30. jan. V Moskvi se je zopet pričelo delo v 40 tovarnah; ostali prično danes.

Moskva, 30. jan. Včeraj ob štirih po poldne je prišel neki gospod v tukajšnji hotel ter je poizkušal telefonično priti v zvezo s krajem Sarfortova, kjer je imel tovarno. Upravitelj tovarne je prišel k telefonu in dejal, da mu je prepovedano, stopiti s kom v zvezo. Tovarna je obkoljena od vojakov in častniki so vdrli v prostore tovarne. Po telefonu je bilo razločno slišati rožljanje sabelj. Zadolnel je ojster strel, nakar je bilo vse tiho. Zveza je bila popolnoma pretrgana.

Nemiri v Varšavi.

Varšava, 30. jan. V Varšavi se zaprte prodajalnice, okna so obita z deskami. Po mestu hodijo delavci z visokimi klobuki, simbolom revolucije. Dijaštvo je imelo shod, na katerem je bila sprejeta resolucija, ki izraža peterburškim vstašem simpatije. Dijake so obkolile čete in njihove voditelje zaprle. Druhal je požgala nekaj državnih žganjarn. Po cestah je množica polomila svetilke. Vojaštvo je jezdilo naravnost v

množico in brez usmiljenja tolklo z biči, s sabljami in puškinimi kopiti. Več nedolžnih meščanov so vojaki napadli in jih ranili. Položaj je vedno resnejši. To gibanje nima z narodno poljsko idejo nič opraviti.

Varšava, 30. jan. Promet je tu popolnoma ustavljen. Vse kavarne, restavracije itd. so zaprte. Na mnogih prodajalnicah in uradih so pobite šipe. Stevilo včerajšnjih žrtev se ceni na 160 mrtvih in ranjenih.

Varšava, 30. jan. V nedeljo je ustavilo vojaštvo oddelek stavkujočih, ki je hotel v mesto. Vojaki so oddali tri salve. Delavci so metali kamenje in streljali z revolverjev. Osem oseb je obležalo mrtvih, več ranjenih.

Varšava, 30. jan. Včeraj so se delavci spoprijeli tudi z orožniki. Eden orožniški častnik je mrtev, 30 delavcev ranjenih.

Varšava, 30. jan. Dne 29. t. m. so imeli varšavski visokošolci shod, na katerem so sklenili, da od tega dne naprej več ne obiskujejo predavanj ter so se izrekli solidarne z delavci, posebno v zahtevi za vpljavo poljskega jezika v šolo in urade. Cete so že 8 dni vedno pripravljene. V mnogih polkih se je pojavil upor. V Varšavi so plenili prodajalne orožja in iz državnih skladišč ukradli na tisoče pušk.

Po deželi.

V Čenstohovu in okolici vlada, kakor poroča „Naprzod“, veliko razburjenje. Odkar so bili zadušeni zadnji nemiri, je postalo razmerje med vojaštvom in prebivalstvom sovražno. Pred dragonsko vojašnico je bila vržena dinamitna bomba, ki je eksplodirala, a razdejala le vhodna vrata. Kmalu nato je počilo v smeri proti vojašnici več strelcev iz revolverja. Vsled tega so vojaki pretepli vse delavce, ki so ravno šli mimo vojašnice. Iz Lodza se poroča o dinamitnih atentatih, ki so bili naperjeni proti vladnim poslopjem. Skoda je mala. Stavka v Mitavi traja dalje. Kompanija ondotne posadke je bila poslana v Vintavo. Pri nemirih je bil ranjen en policijski uradnik. Iz Vilne je odšel v Libavo en bataljon pehote in ena baterija. V Homelu so zapustili delo rokodelci, trgovski in tiskarniški pomočniki, bančni uradniki in posli.

Napad na angleškega konzula v Varšavi.

Varšava, 30. jan. Napad so povzročili pijani vojaki tudi častniki so bili pijani. Podkonzulu so konjeniki s sabljami razmesarili obraz.

London, 30. jan. Radi napada na angleškega konzula v Varšavi angleški listi silno srdito pišejo proti Rusiji. „Daily Mail“ predlaga, naj se mobilizira angleško brodogradnja in naj se pošlje Rusiji ultimatum.

Stavkujoči srednješolci in kazaški biči.

Dne 28. t. m. zvečer so ustavili delo vsi uslužbenci na konjski železnici v Saratovu. Učenci višjih razredov gimnazije in realke niso hoteli 28. t. m. prisostvovati poduku. Ko so zapustili šolo, so jih kazaške patrulje preteple z nogajkami.

Rusko-japonska vojska.

Boji v Mandžuriji.

Poročilo iz Peterburga, da so Rusi zasedli med Hunho in Šaho ležeči kraj Sandepu, je bilo nekoliko prezgodnje. Rusi so se umaknili, kar je že včeraj poročalo Saharovo brzojavno poročilo. Sandepu je ob cesti od Sinmintina proti Ljaojanu, od katerega je oddaljen le 25 kilometrov ter je velevažen kraj za obrambo. Japonci bodo na vsak način hoteli ta kraj vzdržati in so že skoro gotovo dobili pojačanje. Čuje se pa, da poizkušajo Rusi pretrgati zvezo med Sandepu in Ljaojanom, ker ruski konjeniki krožijo južno od Sandepu.

Peterburški brzojavni urad poroča iz Huanšana, da sta bila dne 28. t. m. dva oddelka, ki sta bila od ruskega levega krila poslana za sovražnikov hrbet, v hudi stiski ter sta se morala umakniti z izgubo 16 ranjenih, med temi 1 častnika. Pol japonske kompanije, ki je napadla rusko stražo forta Lišapuci, je obstreljevala naša artiljerija, in Japonci so se morali umakniti. Dne 26. t. m. so obstreljevali Japonci grič Novgorod in vas Tindjantun, medtem ko je ruska artiljerija obstreljevala selo Langansa.

Iz Sahetuna poroča peterburški brzojavni urad dne 29. t. m.: Kolona, ki je dne 26. t. m. napadla Sandepu, se je zvečer polastila večjega dela vasi. Pri tem je izgubila 24 častnikov in 1600 mož mrtvih in ranjenih. Pokazalo pa se je, da najbolj utrjeni severovzhodni deli vasi vsled ruskega ognja niso trpeli ter da odtod lahko Japonci streljajo na Ruse. Slednji so se umaknili iz Sandepu ter zopet pričeli s topniškim ognjem.

Reuterjev urad poroča dne 28. t. m. iz ruskega glavnega stana v Mandžuriji: Dne

27. t. m. je bilo japonsko krilo, ojačeno s četami generala Nogija, med hudim snežnim viharjem silovito obstreljevano. Ruski napadi so se obračali proti neki točki, 10 vrst zahodno od postaje Saho.

Reuterjev urad poroča dne 28. t. m. iz glavnega ruskega stana, 64 km jugovzhodno od Mukdena: Boj se je pričel 25. t. m. ter se je razvil krepkejši, ko so došla ojačenja od zahoda. Desno krilo je napadlo japonsko levo krilo. En oddelek je odšel o polnoči ter pričel napadati zjutraj. Dve vasi sta bili vzeti po silnem boju. Celo desno krilo je prišlo v boj. Ruska artiljerija je streljala silno, japonska je le malo odgovarjala. Cela okolica je polna premožnih vasi in popolnoma odprta. Dne 26. t. m. se je prodiranje nadaljevalo. Veter je gnal Japoncem sneg v obraz. En sibirski polk je trpel velike izgube. Dne 27. t. m. je boj trajal, a se ni raztegnil na centrum in vzhodno krilo. Obe armadi sta močnejši na topništvu, ko preje.

„Daily Express“ poroča 30. t. m. iz Tokia: Bitka ob Hunhu je končana. Vsled snežnega viharja so bile operacije v velikem obsegu nemogoče. Sedaj ni pričakovati odločilnega boja.

Ojamovo poročilo.

Maršal Ojama poroča 28. t. m. v Tokio: Sovražno topništvo je 28. t. m. obstreljevalo s presledki desno krilo in centrum japonskih postojank, medtem ko so manjši oddelki napadali razne točke, a bili takoj odbiti. Na levem krilu je zavzel 28. t. m. japonski oddelek, ki je 26. t. m. imel zmagonosno prasko pri Henhjeju, Ljaojavku in Sibjano Fenu. Neki drugi oddelek, ki je prodiral proti Hekontaju, je zavzel pehotno postojanko vzhodno od tega sela. Slednjič je zasedel tretji oddelek Sakpao, 5 milj južno od Hekontaja, potem ko je od ondot pregan sovražnika, ki je štel en pehotni polk in eno kavalerijsko brigado z 12 topovi. Rusi, ki so napadli naše levo krilo, so bili najbrže 10. kora, in sicer 2. in 5. brigada evropskih strelcev, 9. divizija 10. kora ter deli 61. rezervne brigade in 1. sibirskega kora.

Ojama poroča še z dne 28. t. m.: Japonski oddelek, ki je zasedel Ljaojavku, je odbil zadnjo noč napad, ki ga je sovražnik izvršil s premočje. Danes zjutraj je napadal drugi japonski oddelek 12 km severno od Hejkajtaja ležečo sovražno postojanko ter jo vzela. Rusi so preteklo noč izvršili hud protinapad na oddelek, ki je napadel Hejkajtaj, a so bili popolnoma odbiti. Danes so naše čete zasedle okolico Hejkajtaja. Sovražnik, ki je stal v smeri proti Ljaojavku in Hejkajtaju, se je umaknil na desni Hunhov breg. Naše čete so ga zasledovale. Ruske čete so pripadale 8 in 10. armadnemu koru, obsegale so nadalje 1. armadni kor ter mešan voj, ki je obstojal iz pehote in ene divizije konjenice pod poveljstvom generala Miščenkaja. Vjeli smo 500 Rusov. Izgube bomo dognali.

Izgube na obeh straneh.

Tokio, 30. januarja. Tu se sodi, da znašajo japonske izgube v bojih pri Henhjeju in Hejkontaju 5000 mož in ruske ravnotako 5000 mož.

Tretje in četrto rusko brodogradnje.

Iz zanesljivega vira se poroča: Ko bo v februarju odplulo iz Libave pod poveljstvom admirala Nebogatova tretje rusko brodogradnje, bo v aprilu odšlo iz Kronstadta četrto brodogradnje. „Hamburg-Amerika Linie“ bo preskrbeljevala oba brodogradnja s premogom; v ta namen je najela že več parnikov, tudi danskih. Lloyd v Londonu zahteva za ladje že 60—70% zavarovalne premije.

Beguni iz Port Arturja.

Reuterjev urad poroča iz Cifua 29. t. m.: Od tu so odpluli v Odeso 3 parniki z 2000 portarturskimi begunci. Od 25 džunk, ki so 25. t. m. zapustile Port Artur, sta dve došli v Cifu 29. t. m. Potniki, posebno ženske in otroci, so na prevoznji imeli mnogo prestatih vsled mraza.

Pošiljanje vojakov v vzhodno Azijo ustavljeno?

London, 30. jan. Kakor se tu govori, je pošiljanje vojaštva v Mandžurijo za nekaj časa ustavljeno. Boje se, da ne bi pri mobilizaciji zopet izbruhnil upor.

Baltiško brodogradnje.

Admiral Roždestvenskij računa najbrže v svojih akcijah na podporo vladivostoškega torpednega brodogradnje, ki obstoji iz 20 ladij; tudi „Rosija“ je že sposobna za boj; v kratkem ima biti popravljen tudi „Gromoboj“. Ako se vse to obistini, tedaj bi bilo vladivostoško brodogradnje gotovo v položaju velik del japonskega brodogradnje odtegniti od baltiškega brodogradnje.

Volitve na Ogrskem.

Kakor poroča „N. Fr. Pr.“, se bo cesar po Tiszovem odstopu v sredo posvetoval z vplivnimi ogrskimi politiki. Baje bo zaslišal grofa Julija Andrássyja, pl. Szella, Daranyija, Wekerla in Košuta. Neki vplivni član neodvisne stranke je rekel, da njegova stranka ne bo ovirala rešitve nagodbe, trgovinskih pogodb in vojaških predlog. Zadovoljila se bo z dalekosežno izpremembo poslovnika, s katero bo imela stranka pri prihodnjih volitvah zagotovljeno večino. V Miskolczu je imel Košut velezanimiv govor, v katerem je naglašal, da njegova stranka ni protidinstična in da ne bo dolgo, ko pride na krmilo. „Pesti Hirlep“ poroča, da so praški Čehi čestitali neodvisni stranki, ker je zmagala tako sijajno.

Neki dalmatinski državni poslanec je izjavil, da bodo sedaj hrvaški poslanci razmotrivali razmerje med Hrvaško, Slavonijo in Ogrsko. Ne bo dolgo, da se bo spojitev Dalmacije s Hrvaško in pa bosansko vprašanje rešilo povoljno za Hrvate.

Grof Andrássy je rekel, da je izstopil iz liberalne stranke, ker ni odobral nasilstva. Rekel je, da je položaj težaven, a ne obupen. Dasi je ojačena neodvisna stranka, nagodba ni v nevarnosti.

Dosedaj so volili na Ogrskem v 401 okraju. Izvoljenih je bilo 152 liberalcev, 24 disidentov, 13 Banffyjevcev, 24 poslancev ljudske stranke, 7 nacionalistov, 8 divjakov in 159 Košutovcev. V 13 okrajih bodo ožje volitve.

V sedanjih volitvah je bil grof Albert Apponyi glavni agitator, ki je agitiral na ameriški način. Bil je noč in dan na agitacijskem potovanju. Podnevi je govoril, ponoči se pa vozil. Obiskal je 50 mest in velike malih krajev ter govoril 273krat. Agitiral je od 27. novembra nadalje nepretrgoma.

S Francoskega.

V Parizu so se po nekem shodu dne 28. januarja spopadli delavci in policija. Več oseb je bilo ranjenih in zaprtih. Zmerni republikanci in nekateri nacionalni francoski listi izjavljajo, da je combisem končno izginil. Sedaj so Francozi resnično v ljudovladu in ne v frimasonski državi.

Dnevne novice.

Dr. Dečkov travnik. Iz Celja se nam poroča: Govori se po Celju, da je baje vlada odstopila od pogodbe z dr. Dečkom zaradi sveta, ki ga je kupila za slovenski gimnazij. Po našem prepričanju je to le raca, ki ima namen potolažiti razburjenje in pomagati dr. Dečku iz prve zadrege. Mi priobčujemo to vest z vso rezervno.

Španski kralj se ženi na Kranjskem. Osemnajstletni španski kralj Alfonz XIII. namerava vzeti vojvodinjo Marijo Antonijo Meklenburško, katera prihaja vsako leto s svojo materjo na Kranjsko h knežji rodbini Windischgrätzovi na grad Bogenšperk pri Litiji, na nekdanji Valvazorjev dom. Poroča se nam, da je nevesta ravnokar došla na Bogenšperk, in pričakujejo tudi, da jo pride obiskat kraljevi ženini.

Prvi ruski časopisi po stavki so danes došli v naše uredništvo. Ves teden ni bilo nobenega. A zaman iščemo v njih poročil o peterburških dogodkih, kajti suho izjavljajo, da ne smejo natisniti nič, razven uradnega poročila, ki je izšlo v „Pravitelstvenem Vestniku“ in je bilo tudi v „Slovencu“. Ako se torej angleško časopisje o Rusih po olem svetu laže, je Rusija pač mnogo sama kriva, ker ne pusti govoriti ruskim listom.

Iz Kranja. Poročilo o predstavi „Lumpaci-Vagabunda“, ki ga nam je v nedeljo na novi pošti priredilo društvo „Kranj“, imamo pod peresom. Lepo je bilo! Občinstva vseh slojev vse polno; igralci izborni; znali so svoje vloge, znali pa tudi duha. Izrazilo — brez pretiravanja! Bilo je mnogo duševnega vžitka. Taka poročila se pišejo tudi od drugod! Naše slove iz Kranja: Vsi sloji se združujejo v našem društvu — vedno več. Ne pogazi nas nihče več ne. Razvijamo se naravno. Dela se brez utopij, in tudi brez strahu — vsem društvenim potrebam ustrezajoče središče. Naše prepričanje izraža najboljšo včerajšnjega kupleta „Kdo je inteligent“ sledeča kitica:

Kdor 'ma široka usta,
Da vsacega pohrusta,
Ta je impertinent,
Pa ne inteligent!

Vodnjak v — podzemski jami ima dobre poljske doline, in sicer so to prebivalci vasi Pedpeč, ki je lani s cerkvijo vred pogorela. Iz izletnikovega pisma namreč povzamemo, da teče poleg te vasi, pod goro, na koje vzhodu je zgrajena cer-

kev sv. Martina, precej močen potok, do katerega se pride skozi podzemsko jamo. Iz te in bližnjih vasi hodijo ljudje po vodo, do katere si svetijo z bakljami.

Šolo bodo razširili v Rovtahu iz dve- v tirirazrednico. Potrebni koraki so v to že pripravljeni.

Eksplodizija v Novem mestu. V poslepu okrajnega glavarstva v Nov. mestu je s silnim pokom eksplodiral parni kotel katerega je rabil monter za tavanje ledu. Steklo v oknih se je vse zdrobilo.

Umrl je v Kamni Gorici Radeckijev veterinar Stefan Kocijančič, vpokojen oskrbnik.

Dalmatinsko namestniško vprašanje. „Narodni list“ meni, da bo v Dalmaciji najbrže imenovan za namestnika kak general, ker to želé v vojaških krogih in na najvišjem mestu. Najbrže bo imenovan hrvaški general Varesanin, ki je sedaj pridržen poveljstvu armadnega zbora v Sarajevu. Dalmatinski poslanci se bodo o imenovanju novega dalmatinskega namestnika posvetovali z Gautschem.

Občinska klavnica v Gorici dobro uspeva, in občinstvo želi, da se odpre še eno prodajališče za meso.

Vojaškim penzionistom izplačevale se bodo pokojnine — na posebno prošnjo seveda — potem poštnohramnišnega urada s čerkovnim prometom. — S tem se dotičnikom prihrani čestokrat dolga pot do oddaljenih davčnih uradov.

45.000 vreč kave je bilo pripeljana 26. t. m. v Trst.

Bohinjska železnica. „Eisenbahner Zig.“ poroča, da bo proga Gorica-Jesenice odprta 15. okt. letos, proga Jesenice-Celovec pa spomladi 1906.

V teku ene ure dva imena nosi potok Rašica med Ponikvami pri Vel. Laščah in Krko. Voda izgine pri vasi Ponikve pod zemljo kot „Rašica“, na Krki pa pride na dan kot Krka, a — rakov nekdanj slavni, ni ne v eni ne v drugi strugi!

„Matica Hrvatska“ je imela včeraj izredni občni zbor pri katerem so novepečeni hrvaški „naprednjaki“ sijajno pogoreli.

Drevo padlo na dečka. Posestnik Jožef Merlak iz Sempetra pri Gorici je šel v gozd drva sekati. Njegov desetletni sin je šel z njim. Ko je drevo že bilo blizu, da pade, je oče otroka proč podil, a ta je stal ravno tam, kamor je padlo drevo, ki ga je zelo pobilo.

Pri zgradbi nove železnice blizu Rifemberga se je ponesrečil Valentin Uršič iz Banjšice sv. Duha. Padla je skala nanj, ki mu je stisnila prsij in zlomila levo nogo.

Duhovske vesti. Trebanjska dekanija je na konferenci v Sent Rupertu 26. jan. podpisala peticijo, kakor jo je priporočal „Correspondenz-Blatt“, ter jo poslala preč. gosp. J. Žčkarju, državnemu poslancu na Dunaju. Da bi to hitro storile vse dekanije!

Novice iz Bohinjske Bistrice. Minoli teden bili smo dvakrat v silnem strahu. V soboto teden zvečer krog enajste ure je zabuhlo piskanje lokomotive naznanjalo, da na Bistrici gori. V dobri uri je posestniku Štangeljnu zgorel hlev in podstrešje njegove hiše. Živino so komaj oti. Sestrarna posestnika zgorela je skoraj vsa obleka. Kako je ogenj nastal, se ne ve. Da ni bilo po sosednih strehah obilo snega, bi se bil ogenj gotovo razširil še na druga poslopja. — Minoli petek unele so se saje v nekem dimniku blizu grada. Plamen so s snegom hitro pogasili. Ker je razsajal silovit vihar oni večer, bi bila nesreča lahko velika. — Mraz imamo izvanreden. Potok Bistrica je zamrznil in se je tako usušil, da komaj žene nekaj koles pri mlinih. — Tudi Bohinjsko jezero je že pred par tedni zamrznilo. — Ledenice pridno polnimo, deloma z ledom iz Bistrice, deloma iz jezera. — Vsled zadnjega snega prihitela je divjačina z gora v dolino. Pri cesti skozi „Stenge“ je videti po več srnjakov. Uboga žival! Gorje jej, če so blizu kaki — prijatelji divjačine. Precej so jih že zasačili.

Štajerske novice.

Imenovan je za notarja v Gor. Gradu notarski kandidat gosp. Avgust Drukar v Ljubljani.

Podružnica „sv. Cirila in Metoda“ na Vranskem priredi v prid družbi „sv. Cirila in Metoda“ v nedeljo, dne 12. febr. t. l. ob 3. uri popoldne v salonu gosp. J. Brinovca veselico s sledečim sporedom: 1. V. Parma: „Mladi vojak“; udarjajo tamburaši. 2. J. Žirovnik: „Se danov mrači...“ „So ptičice zbrane...“; poje mešan zbor. 3. M. Nerat: „V domačem krogu“; Venec slovenskih narodnih pesmi za tamburaški zbor. 4. Trifković-Danilo: „Rusko japonska vojska“; veseloigra v enem dejanju. 5. „Prvič prifotografu“; burka v enem dejanju. 6. V,

svighin: „Kolo“; udarjajo tamburaši. 7. Prosta zabava. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

V Kozjem imamo leto in dan nemško-protestantskega odvjetnika nekega dr. Zirngasta. Mož sicer nima takih zmognosti, da bi lahko postal nemška sol na slovenski zemlji, pa vendar je upal, da bo dobil kalinov, ki bi mu dajali zaslužiti. G. svetnik Gelingsheim, bivši slovenski poslaniški kandidat se je sicer s peščico nemškutarjev zelo trudil, da omogoči Zirngastu obstanek v Kozjem, pa ni šlo in ni šlo. Zirngast bo moral pobrati šila in kopita ter iti s trebuhom za kruhom. Mi samo še čakamo, kdaj bomo videli odhajati Zirngasta s culico, potem mu bomo želeli srečno pot med Nemce-protestante.

V graškem občinskem zastopu je bil včeraj za prvega podžupana izvoljen obč. svetnik Magg.

Porotno sodišče v Mariboru. Pri prihodnjem porotniškem zasedanju v Mariboru pridejo pred sodišče 17 let stari dijak v Ptuj J. Kociper radi goljufije in 22letni posestnik sin Avgust Friedl radi uboja.

Pomiloščenje. Na smrt obsojenega morilca Antona Majcna je cesar pomilostil v dosmrtno ječo.

Nemčurska obstrukcija. K seji ljutomerskega okrajnega zastopa niso prišli nemški odborniki, da so tako onemogočili sklepanje o ustanovitvi kmetijske šole.

Premog kopljejo. Iz Studenic pri Poljčanah se nam poroča, da so ondi premogove jame na novo odprli.

„Šaleška čitalnica“ v Soštanju vabi na veselico, katero priredi dne 1. svečana 1905 v veliki dvorani hotela „Avstrija“ v Soštanju. Spored: „Zanikrna trojica“, burka s petjem v treh dejanjih in predigro. Izvleček iz čarobne burke „Lumpaci Vagabund“ od J. Nestroy-a. II. Ples in prosta zabava. Svira ciganska godba na lok. V drugem dejanju „Zanikrne trojice“ je koncertna vložka s sledečim sporedom: 1. La Traviata di G. Verdi: Aria: „Di Provenza il Mar il Soul“ (Germont) bariton. 2. L. Denza: „Funiculi-Funicula“ (Canto Popolare di Piedigrotta), bariton. 3. F. S. Vilhar: „Mrtva ljubav“, sopran s spremljevanjem glasovirja. 4. Verdi: „Scena III. dell'opera Trovatore“, (Duetto: Se mi ami ancor). 5. D. Alard: Op. 37 „Fantasia dell'opera Trovatore“ (za gosli) Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstopnina: I, II. in III. vrsta 2 K, ostale vrste 1 K. Stojišča 40 h. Galerija 20 h. K mnogobrojni udeležbi vabi odbor.

Odlikovani orožniki. Spohvalnimi dekreti in remuneracijami so odlikovani orožniki: Tit. stražni vodja Ivan Smigovec in tit. stražmojster Ivan Antonič, oba pri dež. orožniški komandi št. 6, v priznanje odličnega ravnanja povodom nekega požara. — Istotako so bili odlikovani tit. stražni vodja F. Hoffmann, A. Windisch ter K. Klapper v priznanje zaslug povodom povodnji v Radgoni. — Pohvalno priznanje je podeljeno titularnemu stražnemu vodju O. Pirkoviču.

Požarna bramba v Kozjem. Naš trg ima gasilno društvo, ki je bilo doslej pod nemško komando graščinskega oskrbnika Kragora. Pri zadnjem občnem zboru pa je bil izvoljen načelnikom občne priljubljeni g. notar dr. Josip Barle, ki bo gotovo skrbel, da dobi društvo slovensko poveljevanje in da izginejo nadpisi „Feuerwehr Depot“ in dr. — Le krepko naprej, da dobe naši štajerski trgi slovensko lice. To bo najboljši odgovor na naduti sklep mariborskih mestnih očetov.

Podčetrtak je zadnji trg v kozjanskem okraju, kjer se pri občini izključno nemški uraduje pod županovanjem nemškega valpta Schoberja. Res, prav škoda je lepega trga, da ima še nemško lice, zato so se nekateri rodoljubi zavzeli, da pri prihodnji volitvi Schoberja pošljejo v „penzjon“. Na graščini naj Schober komandira nemško ali kinezarsko, v obč. pisarni slov. občine pa zahtevamo slovensko uradovanje.

Ljubljanske novice.

Ij Še ena vrsta Jabačinove kave. Po Ljubljani pripovedujejo o zanimivi nezgodi, ki se je pripetila ravnatelju tukajšnjega kmetijske-kemijskega preizkuševališča g. dr. E. Kramarju. Te dni ga je nahrulila neka gospa v neki tukajšnji prodajalnici: „Kaj pa Vaša kava g. doktor?“ G. Kramar se je začudil, gospa pa mu pokaže zavitek Jabačinove kave. Na zavitku je bilo z debelimi črkami „Kava“, dalje besedici „po analizi“ (to z malimi komaj čitljivimi črkami) in „dr. E. Kramarja najboljša“ (to pa zopet z velikimi črkami). Vsak, kdor je pogledal tak zavitek, bil je prepričan, da je ta „Kava dr. E. Kramarja najboljša“. Dr. Kramar te reklame z nje-

govim imenom seve ni nič kaj veselo pogledal, ker je Jabačinu analiziral pred davnim časom le en zavitek neke kave in je analiza bila veljavna le za oni zavitek. G. Jabačin g. dr. Kramarja niti vprašal ni, ali sme tako izrabljati njegovo ime. Dotična gospa pa je dr. Kramarju še drugače pokazala g. Jabačinove reelnost. Poslala je k g. Jabačinu po nekaj zavitkov take kave in pokazala potem dr. Kramarju Jabačinov račun, na katerem je bilo črno na belem pisano: „Za 20 zavitkov dr. E. Kramarjeve kave“. — Tableau. — Pri tako vsestranski delavnosti za kavo se le čudimo, da fungira pri plavinskem plesu gospa Jabačinova kot prodajalka vina, ko spada vendar k cikoriji.

Ij Planinski ples. Za jutrišnji planinski ples izda „Slovensko planinsko društvo“ šaljiv ilustriran list „Zlatorog“, za kateri je preskrbel vsebino polno zdravega planšarskega humora dobro znani hudomušni Janko, ilustriral ga pa je gospe Rudolf Vesel. List izide plesno noč dvakrat, in sicer ob pričetku plesa kot večernik, po polnoči pa kot jutranjik. Večerna izdaja se dobi že pri večerni blagajni in ji bo priložen načrt mogočnih perspektiv plesne dvorane z označenjem dekoracijo tvorečih vrhov triglavskega pogorja, kar bo pač vsakemu dobro došlo, da se seznani s panoramo, ki jo bo občudoval na plesišču.

Ij „Zaostali tič“. Onidan se je pojavil v Ljubljani neki Bur. V Ljubljani mu je zmanjkalo sredstev za nadaljno pot v svojo demovino in se je tu ustavil. Ko je dobil pri somišljenikih nekaj podpore, podal se je dalje. Bil je še v vsej pravcati burski opravi — ta bojevnik za svobodo!

Ij Novo vilo si bo zgradil letošnjo pomlad na Dellcottovem svetu nadinženir g. Iv. Sbrizaj.

Ij Letos bodo pri stavbah potrebovale stavbne tvrdke okoli 500 zidarjev ter 800—1000 delavcev.

Ij Zimska dela v novih stavbah. V dograjenih in ne še ometanih poslopih se izvršujejo sedaj: mizarska, steklarska, ključarska in tesarska dela. Prihodnji mesec prične na več krajih (pri sv. Petru na škof. parcelah, pred Kolezijo in ob Dunajski cesti) kopati tla za nove hiše. Temelj za II. državno gimnazijo prične kopati meseca marca, onega za razširjenje bramborske vojašnice pa začetkom aprila. Stavbni les in kamenje se že dovažja.

Ij Slika rajnega profesorja Gnjezde je razstavljena v izložbi gosp. Kollmanna na Glavnem trgu. Slikal jo je član „Katol. društva rok. pomočnikov“ v Ljubljani, G. Trpin.

Ij Preselitev uradov mestne hranilnice. Meseca aprila se preselijo ti uradi v novo poslopje (I. nadstropje) v Prešernovih ulicah. Do tedaj bodo dotični prostori urejeni.

Ij Aretacija v vlaku. Aretovan je bil včeraj zvečer na južnem kolodvoru v vlaku ključarski pomočnik Ignacij Kraus, rojen 1. 1883. v Gradcu in v Celje pristojen, ker je v Celju pomeveril 160 K. Pri njem so dobili še skoraj ves denar.

Ij Izgubila je g. Alojzija Ravnikar srebrno verižico z večimi obeski, vredno 10 kron.

Ij Javna vinska pokušnja v tukajšnji deželni vinski klei ne bo jutri, marveč v petek, dne 3. februarja od 6. do 9. ure zvečer.

Ij Zmrznil bi bil kmalu sinoči delavec Peter Kvas. Sel je ob 10. uri proti domu v Zeleno jamo. Na ljubljanskem polju ob Martinovi cesti je pa Kvas padel in tam obležal. Dobili so ga potem delavci že skoro trdega in nezvestnega. Prenesli so ga v mitniško barako na Martinovi cesti, potem se ga pa z rešilnim vozom prepeljali v deželno bolnišnico.

Ij Za kruhom. Včeraj se je odpe-ljalo v Ameriko z južnega kolodvora 41 Kranjcev in 40 Hrvatov, nazaj je pa prišlo 16 Kranjcev in 20 Ogrov.

Ij Zamejčevo posastvo v Gradišču št. 10 je kupila „Ljudska posojilnica“ za 35 200 K.

Ij Bob v Trnovem, je naslov letošnji veliki maskaradi pevskega društva „Ljubljana“, katera se vrši dne 19. februarja t. l. v Sokolovi dvorani „Narodnega doma“.

Ij Nasilen Italijan. Delavec Vincenc Marucci, ki je napadel v Hrenovih ulicah 10. t. m. krojaškega pomočnika L. Germovška in ga rnil na prsih z nožem ter potem tudi policaja dregnil z nožem pod pazduho, je bil obsojen na 8 mesece težke ječe.

Ij Na letošnji „Planinski ples“ pridejo različne kaj krasne maske v raznih dragih kestmih. Čujemo pa, da prideta tudi maski poljski žid kot umazan fabrikant cikorije, in „Ciril-Metodova kava“ kot opeharjena be-račica.

Književnost in umetnost.

*** Repertoire sloven. gledališča.** V četrtek, dne 2. febr., sta dve predstavi. Popoldne izven abonementa kot dijaška predstava ob znižanih cenah Fr. Schillerjevi „Razbojniki“. Zvečer se poje četrti in poslednji in sicer na nepar Thomasova opera „Mignon“. — V soboto, dne 4. febr., uprizori se poslednji kot večerna predstava v tej sezoni na obče zahtevanje izvirna narodna igra „Martin Krpan“. — Za prihodnji teden določena je repriza opere „Trubadur“ in prva predstava novo naštudirane opere „Karmen“.

*** Tri pesmi.** Za en glas s spremljevanjem glasovirja zložil Anton Lajovic. Op. 7. zvez. 1. Cena 2 K 50 h. Založil L. Schwentner v Ljubljani. — To so tri duhovito zamišljene in genialno izvedene pesmi, seveda namenjene le za izurjenega pevca. Zlasti tretja pesem zahteva že umetnika v intonaciji. Pri koncertu se da s temi pesmimi doseči precejšen efekt. —e.

Društva.

„Katol. slovensko izobraževalno društvo v Št. Vidu pri Vipavi“ bo imelo II. redni občni zbor dne 2. svečana 1905 v društvenih prostorih z običajnim dnevnim redom.

Darovi.

Za družbo sv. Cirila in Metoda so poslali našemu upravitelju: Jak. Zupančič, župnik v Žalcu 10 K; Val. Vider v Solčavi 10 K; selčavski Mohorjani 23 K; I. Drašler, Dole Borovnica 1 K; Gotard Rott, župnik v Zagorju ob Savi 6 K; Izobraževalno društvo v Horjulu 4-50 K; Mohorjani na Ježici 6 K; Mohorjani v St. Ilju pod Turjakom 5-50 K.

Razne stvari.

Reviera brez cvetja. O velikem mrazu, ki vlada to zimo na francoski obali se poroča iz Nice: Cvetlični nasadi, izvemši nekaj zelo malih postojank, so uničeni, aranžirano cvetje je ugonobljeno, vrtnice, katere največ nesó vrtnarjem, so izgubljene. Celó v dobro zavarovanih cvetličnjakih se ni moglo ničesar rešiti. Treba si je torej misliti: Nica brez cvetja! Cela Evropa dobiva cvetje iz Nice, kako bode zdaj? Seveda se to ne umeje tako kakor da ne bo prav nobenega cvetja, — ali proti drugim letom, ko je šlo dan na dan po tisoče zavojev cvetja na vse kraje sveta, bo letos izvoz jako majhen. Pač se cvetličarji mnogo prizadevajo, da vsaj v svetličnjakih popravico škodo, a izgubljenega nadomestiti ni mogoče. Mraza je 10 stopinj pod ničlo in je tudi zelenjava uničena. V vseh tamošnjih okrajih vlada enako huda zima, niti en kraj ni izvet.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 31. jan. Danes utemeljuje v drž. zboru V senec Berger svoj nujni predlog o smrti duhovnika Petrana, katerega so našli mrtvega v vodi. Dolži škofa Doppelbauerja, da je dal Petrana umoriti. Vodja justičnega ministrstva Klein je odločno nastopil proti tem neosnovanim očitanjem. Danes bo končano posvetovanje o podporah po uimih oškodovanim.

Dunaj, 31. januarja. Rektor tukajšnje tehnike, katerega je včeraj zadela kap, je danes umrl.

Trst, 31. jan. Italijanski državnozbornski poslanci bodo umaknili nujne predloge, a pri proračunski debati bodo povedali svoje zahteve. Sedaj stopijo Italijani v primirje z Gautschevo vlado.

Dunaj, 31. januarja. Danes se tu vrši zborovanje časnikarjev, ki se bodo zavzeli za Gorkega.

Cetinje, 31. januarja. Sina je povila soproga črnogorskega princa Mirka.

Pariz, 31. januarja. (Kor. ur.) Včeraj se je tu vršil protiruski šod, pri katerem je imel Jaures predsedniški govor. Po sklepu shoda je bil na Avenue de la republique vržen v četo policijskih agentov in republikanske garde peklenski stroj. Pri tem sta bila ranjena dva moža od garde in dve ženski lahko ranjeni. Stiri osebe so prijele. En peklenski stroj so našli potem še pri palači kneza Trubeckega.

Varšava, 31. januarja. Tu vlada popolna anarhija. Delavci so obo-

roženi z revolverji in imajo razstreljivne stvari, katere opetovano mečejo proti vojaštvu. Množica je ubila enega častnika. Nato so vojaki oddali več streliv. Dosele je mrtvih in ranjenih 600 oseb.

London, 31. januarja. V Sebastopolju je položaj jako nevaren. 1000 mornarjev je zaprtih, ker jih dolže, da so na lašč zaigali arzenal, dasi se je to uradno dementiralo.

Rim, 31. januarja. Italijanski socialni demokratje predložijo zbornici izjavo za ruskega revolucionarja Maksima Gorkega.

Peterburg, 31. januarja. Danes je bil Gorki privrat zaslišan. Dolže ga, da je hujskal, da je sestavil oklic proti častnikom in da je na cesti javno prebral Gaponov oklic.

Peterburg, 31. januarja. Vseh aretiranih je doslej 3200.

Peterburg, 31. jan. Kuropatkin in Grippenberga sta poslala poročila, da so se Rusi umaknili. Sandepu niso mogli dobiti, ker so Japonci dobili pomoč. Boj je trajal dva dni. Generala Miščenko in Kondratovič sta lahko ranjena.

London, 31. januarja. (Kor. urad.) Reuterjev urad poroča od Okuove armade: Ko so Japonci pregnali Ruse čez Hunho, so nadaljevali obstreljavanje sovražnika od 28. popoldneva do 29. opoldne. Rusi so slabo odgovarjali na ogenj. Japonci poizkušajo obiti Kuropatkinovo desno krilo.

Peterburg, 31. jan. Japonski protinapad je pri Šahetunu bil odbit. Naskok ruske konjenice na japonske baterije je pa moral vsled sovražnih šrapnelov prenehati. Ruske izgube od 25. do 28. t. m. znašajo 10 000 mož. Japonske izgube so velike. Rusi so vjeli 300 Japoncev.

London, 31. januarja. Japonci so poslali proti Roždestvenskemu tudi podvodne čolne, kateri se bodo pri tej priložnosti prvič preizkusili v moderni vojski.

Zahvala.

Povodom sijajno izpadle naše predpusne veselice se javno zahvaljujemo vsem, ki so pripomogli, da se je tako lepo izvršila. Pred vsem se zahvaljujemo slavni „Kranjski hranilnici“ in njenemu velespoštovanemu predsedniku blag. gospodu Jožefu Luckmu za brezplačno prepustitev dvorane, gospodu predsedniku še posebej za prispevek, s katerim je pokazal svojo naklonjenost delavstvu, dalje se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so podarili znatne svote v društven namen, med drugim tvrdki Miklavc, državnemu in dežel-nemu poslancu gosp. dr. Šusteršiču, nadravnateljju g. Müllerju, tovarni za plin, g. I. C. Mayerju, zlatarju g. Košaku, gđ. Elsnerjevi in vsem onim osebnim nam znanim in nepoznanim, ki so pri blagajni tudi znatno prispevali. Hvala iskrena vsem, ki so pripomogli, da se je zaklad za obolele naše člane zopet lepo pomnožil!

V Ljubljani, dne 30. januarja 1905.

Odbor „Podpornega društva“ delavcev in delavk c. kr. glavne tobačne tovarne v Ljubljani.

Poslano.

V štev. 23 Vašega cenj. lista od 28 t. m. med dnevnimi novicami obelodanila se je vest, pod naslovom „Vestna parobrodna družba.“

Veže me kot zastopnika parobrodne družbe „Hamburg-Amerika Linie“ v Hamburgu dolžnost tem potom javiti, da naša družba ni v nikaki zvezi z dotično vestjo in da se oskrbujejo naši potniki prej ko slej z največjo pozornostjo. 190 2-1

Velespoštovanjem

Fr. Seunig

zastopnik „Hamburg-Amerika Linie“
Dunajska cesta 31.

Proda se v Ljubljani v mestu manjša, pripravna hiša

v dobrem stanu. 189 3-1

Več pove upravništvo „Slovenca“.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306-2 m, srednji zračni tlak 736-0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebe	Pojavnost oblakov v %
30	9. zveč.	744-1	-8-7	brezvetr.	megla.	0 0
31	7. zjut.	740-6	-13-8	sl. sever.	„	„
	2. pop.	737-6	-5-1	sl. jug.	obl.	„

Srednja včerašnja temp. -8-9°, norm. -1-8°.

Plinati osečki za snaženje parketnih tal dobé se pri tvrdki **BRATA EBERL v Ljubljani**, Františkanske ulice. Vuanja naročila proti povzetju. 524 24 11-10

143 3-2

Služba hranilničnega uradnika.

Mestna hranilnica v Novem mestu razpisuje tem potom provizorično službo hranilničnega uradnika z začetno letno plačo 1400 kron, v slučaju posebne sposobnosti po dogovoru tudi več. — Po enoletnem službovanju in dokazanem vsposobljenju nastavi se definitivno s pravico do pokojnine.

Prednost imajo prosilci, ki so že službovali pri kaki hranilnici, ali pa dovršili z dobrim uspehom višje trgovsko šolo.

Lastnoročno pisane in z izpričevali opremljene prošnje vložiti je do **15. febr. t. l.**

Ravnateljstvo.

V najem se dá oziroma tudi prodaj

lepo posestvo

z zemljiščem vred ali samo posloje.

Več o tem pové **Anton Vidmar**, posestnik v **Ambrusu št. 24**, pošta Zagradec, Fužine. Dolenjsko. 149 3-3

97 4-4 Za

predpusne veselice priporočam:

☞ **Korlandoli**, ☞

serpentine (papirnate kače),

korlandoli „granate“.

Za društva pri večjih naročilih znižane cene

Tovarniška
zaloga papirja in
tovarnica papirn. blaga
Jos. Petrič
Ljubljana

Primerno stanovanje

z dvema sobama v bližini stolne ali frančiškanske cerkve 175 5-3

Išče mirna stranka

brez otrok, za maj-termin.

Na upravništvo „Slovenca“

Razpis

natečaja za stavbo nove hiše „Okrajne hranilnice in posojilnice“ v Idriji.

Načelstvo okrajne hranilnice in posojilnice v Idriji razpisuje natečaj za vdbavo načrtov v svrhu stavbe nove hiše.

Zahteva se načrt za 6 stanovanj.

Določujejo se tri nagrade, in sicer: prva 250 K, druga 150 K, tretja 100 K.

Vse podrobnosti in potrebne informacije dobiti so pri „Okrajni hranilnici in posojilnici“ v Idriji, registrovani zadrugi z neomejeno zavezo.

Rok za vpošiljanje načrtov do **25. svečana 1905.**

198 2-1

V Idriji, dne 30. prosinca 1905.

Pasti za podgane, dihurje krte, miši itd.
patentirani najnovejši ameriški sistem
prodaja in razpošilja trgovina 2088 26-15
STREL v Mokronogu, Dolenjsko.
Presenečeni uspeh, lova se garantira. Cene jako nizke.

C. kr. priv.

tovarne za platneno, namizno in damastno blago

NORBERT LANGER & SINOVI

Šternberk, Oskau, D-Liebau in Hronov n./M.

Zaloga pri

Anton Šarcu v Ljubljani

Sv. Petra cesta štev. 8

specialna trgovina z opremami za neveste.

Vsi izdelki se prodajajo po tistih cenah, kakor v tovarni sami.

809 52-37

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za izgube pri zrebanju, pri izrebanju najmanjšega dobitka. — **Promese** za vsako zrebanje.

Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba

„MERCUR“

I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strebelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kurznih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni nasveti za doseg kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnih. 18 150-12

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dr. Ignacij Zitnik.

Tisk „Katoliške tiskarne“ v Ljubljani.